

4829

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВУ.

БРОЈ 3

БЕОГРАД - МАРТА 1935

ГОДИНА III

СЕЉАНКА

ЛИСТ ЗА ПРОСВЕЂИВАЊЕ ЖЕНЕ НА СЕЛУ

Уредник
ДАРИНКА ЛАЦКОВИЋЕВА

Браћа ученице Марице Клеменшек из Солчаве

БЕОГРАД

Штампарија „Сверлић“ — М. К. Цветановића — Краљице Наталије 12 — Телефон бр. 20-732

1 9 3 5

САДРЖАЈ:

1. Све друкчије, него се говори. — 2. Њено Величанство Краљица-Мајка о просвећивању сељанке. — 3. Мајкина душица. — 4. Каква треба да нам је постеља. — 5. Велике и сретне породице. — 6. Пријатељство. — 7. Свирач. — 8. Семе: избор и припремање семена за сејање. — 9. Педесет породица се умало није отровало од краве која је боловала од „црног пришта“. — 10. Троструки бериџет у кући једног земљорадника код Суботице. — 11. Наша кухиња. — 12. Лековите биљке. — 13. Наша пошта.

Пре но што отвориш „Сељанку“ запитај се да ли си своју дужност учинила и послала претплату за лист. Ако ниси, учини то одмах, јер ће ти се лист обуставити. Лист је селу намењен, зато водите рачуна о њему, да не пропадне, јер се штампа листа плаћа готовим новцем, и зато од вас зависи хоће ли лист излазити.

Д. Л.

СЕЉАНКА

ЛИСТ ЗА ПРОСВЕЂИВАЊЕ ЖЕНЕ НА СЕЛУ

Ивлази почетком сваког месеца. — Годишња претплата 24 дин.
Поједини број 2— динара.

Власник и уредник

Даринка Лацковићева

Милоша Великог бр. 46

Поштански чек 56.440

Све друкчије, него се говори

(из Црне Горе)

Ја усадих виту јелу
Тамо горе на планину,
Супроћ јеле жуту дуњу,
А наврнух жубор-воду,
Ставих стражу младу мому;
Ту не дођох за годину.
Често гласи гредијаху:
Усанула вита јела,
Увенула жута дуња,
Прецикнула жубор-вода,
Преминула млада мома.
Седлах коња добра мусја,
Пак ја пођох на планину;
Не могох се примакнути
Од висине вите јеле,
Од мириса жуте дуње,
Од брзине жубор-воде,
Од љепоте младе моме.

Њено Величанство Краљица-Мајка о просвећивању сељанке

Пре кратког времена имала сам част да будем у аудијенцији код Њеног Величанства Краљице-Мајке, изјавивши Јој саучешће у име свих свршених ученица Домаћичке школе Краљева фонда за добрим и непрежаљеним нашим Краљем који се много бринуо за сељанке. Уједно сам поднела Њеном Величанству један велики албум слика свих шест течајева свршених ученица Домаћичке школе Краљева фонда, као и списак ученица да се види одакле је која била и из које ба новине. Њено Величанство Краљица много је се интересовала за успех ученица које су биле вредне и жељне знања и пресретне и захвалне отишле својим кућама да у своме селу и породици примене знање. Упознала сам Њено Величанство и са радом младих учитељица које су на течају у Домаћичкој школи и на то је Њено Величанство изјавила да учитељице могу много да користе селу и да је то врло добро што долазе на течај, свакако ће се тај рад проширити са учитељицама. Њено Величанство показала је велико интересовање за идеју да се у Београду оствари „*Сељанкин Дом*“ за наше сељанке кад дођу у Београд послом или да обиђу сина војника или сина у болници. Колико би наших сељанки — ученице Домаћичких школа правиле излет до престонице, само кад би имале сигурно где отсести и то за мале паре. Па још веће среће да уз дом буде и једна Домаћичка школа у којој би оне пролазеће сељанке имале увек нешто корисно да виде и науче, а у вечер да се увек одржи мало предавање о жени као домаћици и мајци, па онда биоскопски приказати опет корисне слике о породиљи, нези детета и исхрани. То би био један велики рад али би народ и осетио велику корист од тога рада. Нека је сретан почетак на остварењу *Сељанкиног Дома*.

Д. Лацковић.

Мајкина душица

Гери моја, мој милостан сине,
 Гери моја, мајкина душице,
 Што ме гладиш руком по образу?
 Што ми љубиш очи уморене?
 Што ми шапћеш: Слатка моја нано?

„Мајко мила“, кћи јој говорила,
 „Руком би ти образ подмладила,
 Пољубом ти очи усиламтила,
 А шапатам старост засладила,
 Вериј мајко, сладак родитељу!

Јован Грчић — Миленко

Наква треба да нам је постеља

Постеља је за човека од велике вредности. Напредан човек се рађа у постељи, у њој се одмара и спава, у њој болује, у њој и умире. Напредна жена и рађа децу, уз то, у постељи. Напредан човек и жена проводе велик део свог живота у постељи. Зато је преко потребно да је постеља добра, угодна, да ју заволимо, да радо у њу лежимо, да се добро у њој одмарамо и да свежи, чили и за посао орни, излазимо из ње.

Постеља треба да је довољно дугачка и довољно широка, речју треба да је пространа, да се у њој можемо добро испружити и лако окретати а да се не морамо бојати да ћемо из ње испасти, кад се будемо, у сну, који пут преврнули у њој. Постеља треба да је чврста, да не шкрипи, кад се спуштамо у њу или се окрећемо у њој или да се не распадне изненада на под или земљу. Зато треба постеља да је од доброг и јаког дрвета или железа, треба да је добро састављена и њени поједини делови треба да су добро учвршћени и привезани једно за друго.

У постељу треба у густо поставити добро измерене и чврсте даске које неће испасти, кад се спавач спушта у постељу или се у њој окреће. Место дасака може се у постељу ставити ретко ткиво од јаких жица, које издрже терет спавача. Овака жичана ткива су угодна јер су растегљива, те се на њима спавач осећа као на некој благој љуљашци, који га нежно љуља и успављује, а не жуљи. На дно постеље треба метнути сламњачу. Сламњачу треба напунити свежом непокислом и неистријењеном сламом или љуштикама од кукуруза, које се кидају, једна по једна, у јесен, кад су кукурузи потпуно зрели. Сламњачу треба добро напунити, али се слама или љуштика не смеју јако набијати, јер ће сламњача бити

сувише тврда и жуљиће спаваче. Ако је сламњача слабо напуњена, није ни то добро, јер ће спавач лако одгурнути, својом тежином, сламу или шупљике у страну и створиће се на даскама или жицама које ће га зло жуљити. Имућне породице мећу, место сламњача, душеке, који су напуњени вуном или разним сушеним морским травама, које дају мекше и угодније лежиште. Ти душеци се тако поставе у постељу, да ју испуне потпуно као сламњаче. Душеци су топлији него сламњаче и не улежу се лако. Преко сламњаче ставља се чист, бео, добро опран *чаршав*, који унија и хвата зној, прашину и другу прљавштину са људског тела и може се добро опрати, кад се упрља. На тај начин се чува сламњача и душеци од прљања. То је добро, јер се сламњача и душеци много теже могу очистити од прљавштине.

За покривање се може употребити јорган или ћебе. Зими се треба покривати топлијим јорганом или тежим ћебетом, а лети лакшим и тањим. *И јорган и ћебе треба пошито* (опшито). Треба чистим, белим, опраним чаршавом превући доњу страну јоргана или ћебета, којом се спавач покрива. То је зато потребно, да се чаршав прља, а не јорган и ћебе, које треба да је сачувано од прљања. Ћебе и јорган су скупле ствари и треба их чувати да брзо не пропадну. Њих најбоље чува чаршав, који се лако пере и којем прање не шкоди.

За *узглавље* треба узети јастуке. Јастуке треба пунити чешљаним и очишћеним гушчијим перјем или вуном. Јастуци не треба да су велики, ни јако набијени. За спавача су довољна два јастука. Често је и један довољан. Само тешки болесници, који имају загуш или загушљив кашаљ требају више јастука, да би више седели у постељи, него лежали, да би могли лакше дисати и искашљавати се. И јастук мора имати платнену *навлаку*, да платно покупи прљавштину и тако чува јастук и скупо перје од нечистоће и пропадања. Вуном се могу пунити јастуци или јастучићи само за зиму. Лети су такви јастуци претопли, прегревају спавачу главу и ремеће и кваре му сан и одмор. Ко не може да набави по два јастука од перја, може се задовољити и за једним, испод њега може метнути јастук, пуњен сламом или меким сеном.

Постеља треба да је угодна, топла, али *не сме бити прегрејана*, у њој се *не сме* спавач *ујарити и знојити*. Зато се лети треба покривати само лаким јорганом или, кад су јаке жеге, само чистим чаршавом. Зими је довољан јорган од памука или вуне или дебље ћебе. Ако су баш врло јаке студени, може се преко јоргана или ћебета пребацити још једно летње ћебе или летњи јорган. Ну чим пређу велике студени и циче, треба се покривати само једним топлим јорганом или ћебетом. Ако се спавач претрпа и прегреје у постељи, неће мирно и дубоко спавати, знојиће се, превртаће се, па и откривати, те не само да неће имати добар сан, који крепи и одмара, него се може расхладити и навући на себе

какову болест, коју помажу назеби. Нарочито треба пазити на децу и младиће од 10-16 година да нису сувише претрпани.

Постеља треба да је увек *чиста*, зато ју треба *често пресвлачити*. Треба пресвлачити и јастучне навлаке и постељне и јорганске чаршаве, јер хватају и задржавају нечистоћу и прљавштину. Уз то треба и постељне ствари често износити, на 1—2 сахата, на сунце у двориште, да се освеже и изветре. Уз то, треба сваки дан постељу добро протрести и уједно наместити и покрити.

На послетку, не треба заборавити да сви укућани треба да имају своје спаваће кошуће, које навлачити на себе пред спавање, да им се дневне кошуће не прљају и гужвају. Женскиња треба да има платнену ноћну преобуку као и мушкарци што имају своје спаваће кошуће.

Кад се постеља овако удеси и овако негује и чисто држи, онда је милина у њу лећи, јер ће нам тако удешена и чиста постеља дати слатка сна и добра одмора.

Нови Сад.

Др. Лаза Марковић

Велике и сретне породице.

Прошле године у Домаћичкој школи Краљева фонда било је неколако ученица које су имале многобројну браћу и сестре. Наша Барица Штефановић из Крај-Горњег код Загреба имала је 7 браће и 7 сестара. Четрнаесто дете крстио је наш добри Блаженопочивши Краљ. Са уживањем смо увек слушали Барицу како она прича о њеној браћи и сестрама, како их отац подједнако воли као да су двоје или троје деце, како се сви лепо слажу. Само што је та сретна породица претрпела велики бол и губитак, један син војник удавио се, купајући се у Дунаву код Петроварадина. Као војник обилазио је сваке недеље његову добру сеју Барицу и увек би нешто сеји донео да је обрадује, али једне недеље није дошао јер је нашао смрт у Дунаву купајући се. Сви смо оплакали тог нежног брата Баричиног, испратили га до његове вечне куће. И сада када почне школа, нећемо заборавити његов гроб, уредићемо га и засадити цвећем место његових родитеља, браће и сестре који су далеко и који не могу тако лако доћи.

И Словенка ученица наша Марица Клеменшек је била сретна сестра, имала је 9 браће. Дивно је погледати ову нашу слику у „Сељанци“, како су сви младићи напредни а најстарији брат јој је жупник (свештеник) који је и желео да његова једина сеја дође у Домаћичку школу Краљева фонда. Њено је село у брдима, далеко од вароши, зове се Солчава, и она је са највећим уживањем и поносом говорила о својој браћи. Једва је чекала да се врати да својој браћи и родитељима скува неко јело и тесто што је у школи научила а

које они тамо не кувају. Па како тек ти родитељи морају бити сретни и задовољни кад имају тако добру и послушну децу. Марица и Барица и остале ученице чудиле се опет кад им наша Владимирка из Сандсева прича како је опет њена задруга велика, јер их има 36 у кући, ретке су данас таке задруге а још ређе да у тим великим задругама влада слога. На првом течају 1929 год. у школи је била Тодорка Спасић из Булачана код Скопља, њихова задруга броји 76 чланова, то је чувена задруга, била сам тамо и уверила се о тој многобројној задрузи која личи на једну кошницу пуну пчела. Само на жалост, мало имамо ми сад тих великих задруга.

Браћа ученице Марице Клеменшек из Солчаве

растури их неслога у кући, слабо наше девојке са села воле да иду тамо где је велика задруга, сад траже да иду тамо где је јединац син, слабо желе да живе са свекром и свекром, веле са старима се тешко излази на крај. Родитељи су сад у ово време добри само да стекну имање да одране и однегују сина да га ожене, и место да после са тим сином и снајом уживају, они доживе то: да се син и снаја убрзо оделе. Да ли ће се вратити сретно доба, када снаја неће желети да се одели, него да ужива у пуној кући чељади, а свекра и свекрву да воли као своје рођене родитеље.

Д. Л.

*Срећа има крила, а ти имаш очи,
Па како је видиш, а ти за њом скочи.*

Љубомир П. Ненадовић

Пријатељство

Кад би сви људи били добри и били пријатељи међу собом, онда на свету не би било зла и живело би се као у рају. На жалост није тако међу људима и више има примера мржње, зависти, злобе и других зала, него љубави према ближњем. Због тога је много на свету свађе, отимачине, убиства па и ратова, и људи, којима је Бог дао разум, често насрћу један на другог као животиње, као зверови. Али срећом, усред општег зла, има и много светлих примера пријатељства и добротe, на које се треба угледати. Ево једног таквог примера:

Нека Краљ осуди на смрт знаменитог грађанина, по имену Дамона. Овај замоли само ту милост, да отиде до куће и види своју породицу последњи пут, обећавајући да ће се вратити одређеног часа. Краљ рече: „Пустићу те, ако нађеш некога који ће за тебе умрети у случају да се не вратиш на време.

Одмах се пријави пријатељ Дамонов, Питијас и остаде у тамници, чекајући мирно повратак свога пријатеља. Дамон оде.

Кад је освануо уречени дан, нема Дамона да се врати. Сва родбина Питијасова плаче, називајући га неразумним а Дамона неверним. Питијас, тешећи своје, говораше им:

„Не плачите, малоумни! Сва је моја жалост што знам да ће мој Дамон доћи!“

Дође и подне, уречени час погубљења, те пријатеља поведу на губилиште. Кад у један мах сав свет повиче: „Ево Дамона?“ Овај заиста дојури на коњу, сав у зноју и скочивши на земљу, полети с веселим лицем к своме пријатељу, загрли га и рече му: „Питијасе; мили друже, нећеш ти умрети!“

Сав народ стаде плакати од узбуђења. А Краљ, човек тврда срца и преке нарави, такође дирнут, приђе пријатељима, загрли их обадвојицу и узвикну:

„Нећете ниједан умрети, јер сте достојни да живите! Опростите ми и примите и мене у своје друштво!“

по Доситеју Обрадовићу

СВИРАЧ

Та ко не зна сиротана Раду!... Зна га цела Капетанија! То је онај крупни и здрави младић, што стотину ока забаци на раме, па се не зацрвени; што узме два добра момка под два пазуха, па носи као два снопа докле хоћеш. И... то је најјачи човек што га ја знам.

А сироче!... Отац му умро пре но што се он родио, а мајка кад му је било три године. Остало му је иза мајке

нешто имања и онај кућерак на крај села... Примео га се кум крштени, и код њега је био до девете године; а кад и кум умре, он оде у најам по туђим кућама, а своју затвори мртвим коцем.

Зато су га прозвали: Сиротан...

И... видео је и сам да је сиротан, па се тако и владао. Све му је други био пречи, сваком се склањао с пута и гледао умости. Било је то једно „слатко“ срце, — нема данас више. Да ти учини што зажелиш а после да ти не каже: учинио сам ти ово и ово!...

А вредан као кртица. Кога служи — он баш служи. Њему не мораш заповедати: „Радо, уради ово оно“. Он зна и сам. Лето, зима — њега ћеш увек видети у послу: — ради. Шта радиш, Радо? — Ето... помало. Па тек се сав зарумени... Стидљив као девојка!... Е, Бог му одузео оца и мајку, али му дао у другом! У његовим рукама свирала говори, а двојнице... то се не да испричати.

Недељом се искупи свет на „Усту“. Људи заседну где год у хлад, а младеж стоји и ћути... Што нема Раде? питају се девојке. Где ли је Рада? — питају старији. Све сагло главу! Док тек ето ти њега, иде шором! Све очи живну; сва се уста насмеше; сваки ти то и нехотично рекне:

Ево га! И гледа у њега. А он се заруменио...

Камо си ти море? — Питају старији. Ево ме. Имао сам посла нешто. Дела, дела, дуни мало! Изгибе овај народ чекајући, — рекну тек старији.

Тек јекну свирала, а коло као градина. — Де, Радо, мачванку! Он свира мачванку. Де, јако поцерку! Он свира поцерку... А кад сунце седне, и кад, у вечерњој хладовини, замиришу и поља и воћа, коло се разлази тада Раде узме своје двојнице и иде у пашњак.

И ту, под сенком каквога дрвета, лешкари, гледа плаво небо и на њему трепераве звезде. И тада његове двојнице говоре са сјајним звездама на небу и славјима у гори.

II

Служио је код Петра Миљевића. Миљевића дом је један од првих домова у селу. То је и добра кућа од старина, а и задруга. Пазио га је Петар као рођеног сина. Одевао га као и друге укућане; а народ у кући гледао га је као задругара. Њему је ту било добро. Већ две године како је у тој кући, па није мислио тражити другог газду, једно што му је ту добро, и друго... али кад сам почео, да вам и опричам. Петар је имао кћер Миљану. То је једна вижља тек у шеснајстој години, протегљаста, плава, граорастих великих очију, а живи ђаво!... Није се могла станити на једном месту — већ ако је све жеш па тако!...

И Рада ту!... То је било с пролећа. Тек почело да се буди и земља и дрво. Рада се вратио кући од плуга. Ушао на капију, па хоће у кућу. А у баштици иза куће Миљана

нешто чепрка... На једаред запева, али запева тако силовито... Ради се учини као да га неко лупи по прсима, и он стаде. Миљана је певала.

Ој јабуко, зеленико!
Што с' толики род родила:
На три гране три јабуке?...
На четвртој Саво седи
Саво седи па беседи:
Ту јунаци коње кују
Радојица и Јовица.
Радојичин коњ побегне
У девојчин ран босињак;
Босињак је потргао;
Љуто га је проклињала:
— Чиј си да си, пуст му осто
Изгази ми ран босињак,
Ран босињак, цвеће моје,
Чим ја китим драго моје!...

Рада пробио зној. Крупне грашке слевале се низ чело и следе очи... Ни сам не знајући шта да ради, он обиђе око куће, приђе огради од баштице и наслони се на њу. Миљана је и даље чепркала. — Миљо! — викну он. Она се трже. — А... ти си Радо? — Ја слушавам песму. Она се зарумени и погледа га некако чудновато. Око јој је горело. Зовли добра песма! рече он — А гуша ти је... рај Божији! — Е?... упита она и погледа га. Он хтеде одговорити; али кад им се погледи сукобише — замукну... Као да га неко полива млаком водом.

Миљо! — викну мајка Миљану. Обоје се тргоше. Раде наже око куће, па у качару... Благо сија пролетње сунце, слатко певају мале птице... Раде је корачао по меком путу, не знајући куда иде. Да га је ко питао шта му је, он не би умео казати... Умро би не би речице проговорио!... Дође плугу. Пита га Гојко, синовац Петров:

— Како си по Богу? — Ево ме! — вели он, и сагао главу. — Јеси донео порајје? Он се так сад сети, да је ишао кући, да порајје донесе. — Нисам — рече збуњено. А што?... Нема га!... Шта ћемо сад?...

Он само слеже раменима. Гојко се распасао, узео појас и направи порајје... Запрегоше волове. Гојко узео порајје, а Раде плуг за руцеље. — Е помози Боже!... Бронза на „Горјану“ звонила је неједнако, али њен сетни звук годио је Раду...

— О - О - О!... Уја! — да пустимо волове да дану, а и ми да ручамо. Попушташе волове.

Гојко донесе торбу и седе.

Ајд, да ручамо!

Ручај ти. А ти?... Ја нисам гладан. Море шта је теби; ти једнако ћутиш?

(Наставиће се)

Ј. Веселиновић

Семе: избор и припремање семена за сејање

За сејање треба узимати семе од најбољих врста. Треба семе одабрати, пазити да не буде одвише старо и да буде крупно, једро и тешко. Што је семе једрије, крупније, теже, оно има у себи више брашна. Од тога брашна, постаће жидак скроб. Скроб ће се постепено ражићивати, и хранити младу биљку, докле биљка не добије жилице, којима ће се из земље хранити. Пшеницу, коју ћемо за семе, оставити на њиви мало дуже, да боље узри. За семе се остави она њива или крај њиве, где је слама бела, влат дугачак а погнут, и где нема корова. Ко нема здравог једрог семена, боље је да купи добро семе или промени врећу за врећу. На гласу је банатска пшеница, као и из Мачве, Стига и са Косова.

Педесет породица се умало није отровало од краве која је боловала од „црног пришта“

Велика Кикинда, 3 фебруар

До велике несреће дошло би ових дана у селу Сајан, које се налази недалёко од Велике Кикинде, да је Павле Сабо, сељак из из Сајана, заклао једну краву која је била заражена „црним приштом“.

Павле је пре неколико дана уочио да није са његовом кравом све у реду. Приметивши у штали да се крава једва на ногама држи донео је одлуку. Узео је нож и са још неколико суседа заклао краву, а по селу нагласио да продаје месо уз јефтину цену, Пошто су у овдашњим селима овакви случајеви доста чести да сељаци сами закољу марвинче, то су сељаци дошли и за час је сво месо распродато.

Онда је Павле дошао у Иђош код лекара да пријиви да је заклао краву. На питање зашто је то урадио, Павле је одговорио:

— Најела се репе, па је могла да се угуши, а ја да не бих имао толику штету, заклао сам је...

Лекару је ово било сумњиво и одмах је наредио Павлу да оде код среског ветеринара г. Др. Лендера Брозовића и да му однесе потребне делове утробе говечета. Павле је, на срећу, послушао лекара и ноћу око 11 часова дошао у Велику Кикинду. Пробудио је г. Др. Брозовића и поднео му месо на преглед. Кад је г. др. Брозовић почео са прегледом, видео

је да овде није све у реду. Кад је прегледао јетру онда је тек са ужасом приметио да је крава заражена „црним приштом“!

— Да ли си продао месо? — упитао је ветеринар Павла.

— Јесам, одговорио је овај.

Ствар је била опасна и није се смело одуговлачити. Лекар и Павле дошли су у Сајан и од сељака који су купили месо ово одузели и спалили га. Код сељака је ово изазвало велико чуђење, али кад им је објашњено да би сви били отровани ако би то месо појели, радо су давали иако су га платили. Затим је напоменуто да је месо купило око 50 породица, а да га ниједна те вечери није кувала нити пекла. То се објашњава тиме што су сељаци хтели то да ударе сутрадан за ручак, јер на селу је обичај да се увече не кува, бар сада у зимским данима. Ова околност, а и та што је г. др. Брозовић дошао на време у Сајан, спасло се је 50 породица сигурне смрти.

„Време“ М. С. П.

Троструки берићет у кући једног земљорадника код Суботице

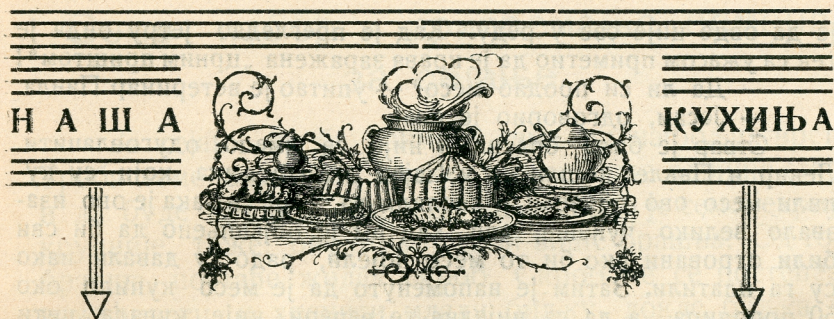
**Истог дана жена му родила близанце,
крава отелила два телета и кобила
ождребила два ждребета**

Суботица, 25 јануара. — Пре два дана десио се врло занимљив случај у Велушићу, предграђу Суботице. Жена земљорадника Војислава Копуновића родила је близанке, који су нормално развијени. Истог дана десила су се у кући Копуновићевој још два случаја. Крава је такође обрадовала газду, отеливши два лепа телета. А ни кобила није хтела да се осрамоти пред тако сјајним подвигом краве и она је истог дана увече ождребила два ждребета.

„Време“

За све ученице Домаћичке школе Краљева фонда као и за све ученице осталих домаћичких течајева у Југославији лист „С е љ а н к а“ стајаће за 1935 годину 12.— динара годишње.

Штанглице од ораја

У једну чинију или чанак умути три беланцета са четврт киле ситног шећера и малу кашичицу винског сирћета. Дуго треба мешати док се сасвим не згусне да једва отпада од варјаче, сад узми четврт киле млевених или туцаних ораја и помешај са половином умућеног шећера са беланцетом, направи дугачку векну, растањи је с прста малог дебело и горе помажи оно што ти остало умућено шећера лепо и глатко са ножем удеси и оштрим ножем сеци штанглице, ређај у намазану тепсију и више суши него што би пекла у пећици.

Колачи од кромпира

Обари 4 већа кромпира, ољушти их и док су врући протри их кроз сито, посоли, додај једно цело јаје, масти у величини ораха и шољу брашна. Све добро измешај, растањи то гесто на дасци с прста дебљине и вади чашом полумесеце и пржи у врелој масти. Ови се колачи топли једу.

Чорба од протрвеног пасуља

Пола киле пасуља скувај добро, кад је куван а ти га протри кроз ређе сито, у лонац сад сипај шољицу зејтина и пржи га са ситно исецканим луком (2 главнице) додај оној протрвен пасуљ, разблажи га још са врелом водом, сад посоли и метни једну црвену суву наприку, мало зелени кад је скувано, а то сад спусти у ту чорбу трганце (ваљушке) или на коцке сечен кромпир.

Лековите биљке

Рен — Хрен

Лековитост рена разнострука је у народном лечењу. Најобичнија му је употреба као замени слачици, т.ј. привијање ситно иструганог свежег корена од рена на места која су у унутрашњости у запалењу, на пример од пробода, од болова у крстима. Али, са овим леком треба бити обазрив, те рен, спремљен као лек, не стављати непосредно на голу кожу, већ завијен у чисту крпу. Даље се несме уопште сувише дуго држати такав рен на кожи, већ само док кожа добро поцрвени, иначе ће рен изазвати пликове, који се доцније могу претворити у ране, које се не залечују лако. Овако употребљен рен чини олакшање при боловима у крстима и леђима. Лекари често приписују на горњи начин справљен рен место слачице, што свеж рен врши лековити утицај брже од слачице. При јакој дуготрајној главобољи овако свеж рен, иструган на рендету, привија се и на табане и остави се док табани не поцрвене и престане главобоља. После оваквог привијања два до три дана, по једанпут на дан, обично попусти главобоља сасвим. Свеж корен, тек иструган на ренде, употребљава се са успехом за удисање његовог љутог мириса кроз нос, у јакој кијавици, услед чега кијавица попусти, а човеку се чисто разбистри глава.

Х.

Наша пошта

Шабач дне 20-1-1935 г.

Многопоштована и драга Госпођице, да вам знати да сам Богу хвала добро и здрава као и мој свекар и свекрва и муж Никола. Драга гце ја и вама желим добро здравље и

срећу много и много. Много ми је жао гце да сте ме забора-
 вили као своју најпрву ћерку Наранчу. Ја сам вама писала
 кад сам се венчала, не знам да ли сте добили, ја одговор ни-
 сам добила. Сад вам опет пишем драга гце венчала сам се
 11-XI 1934 и допутовала у нов дом, ја сам хвала Богу задовољна,
 имам свекра као оца а свекрву као мајку рођену, они
 имају њега једног сина па кажу да сам им ја друго дете као
 ћерка мјесто снаје. Мој Никола је много добар и разуман,
 хвала Богу задовољна сам, само Боже здравља све ће добро
 бити. Али да ми је дочекати вас у мом новом дому, да ме
 посјетите као своју ћерку најпрву, онда би најсрећнија била
 да ме видите и благословите. Драга гце пре венчања била
 сам са свекрвом код гђе Боглић да се с њом опростим и да
 их поздравим, е да сте видели тај дирљиви растанак кад ме
 је г. Боглић благословио и испратили ме са сузама у очима,
 ја сам плакала до куће тако сам се растужила што мајке
 немам. Али Богу хвала не кајем се што сам за Николу
 пошла. Драга гце много вас поздрављају моја свекрва и све-
 кар и мој муж Никола а ја вам љубим руке ваша ћерка

Наранча Цвијановић

Много поштована Госпођице

По причању моје Наранче и ја вас ценим и видим да
 сте ви највећи добротвор сеоских девојака. Драга гце много
 сам сретан и задовољан с мојом Наранчом и зато се највише
 захваљујем вама. Најсретнији би био да вас дочекамо заједно
 код наше куће. Молимо да нам јавите ваш долазак да вас
 дочекамо.

Љуби вам руке и остаје захвалан
 Никола Цвијановић

Избиште 19-II-1935 г.

Драга и поштована Госпођице,

Могу вам јавити и уједно се похвалити да сам овим дана
 скупила 25 девојака и то у Колу Срп. Сестара. Оне су ку-
 пиле рафију и окупиле око себе те девојке и мене су по-
 звали и замолили да тим девојкама пружим знање које сам
 добила у нашој драгој школи. Ја сам са пуном вољом при-
 стала и показала све облике ових ствари што смо радиле.
 Девојке су врло марљиве и све имају воље за рад што ће

им бити од користи. Девојке ће ове недеље завршити свој рад и захвалиће се чланицама Коло Српских Сестара које се труде за свој народ и своју омладину. К. С. С. је врло задовољно са радовима наших марљивих девојака које ће се трудити да науче и наше мање девојчице у селу. Уједно сам имала и неколико девојака из других села које се такође интересују за наше радове и оне су задовољне и пуне су радости што су научиле.

Пошто су наше чланице врло задовољне, то су и оне ступиле у нашу мобу и свака чланица која дежура купи себи рафију и почиње себи рад. Тако је сваког дана била једна чланица из одбора и правила рад; али девојке су биле послушне и добре. Ја сам била пресрећна јер сам се сетила на нашу школу и живот у њој. Ја вам се опет најлепше захваљујем исто Госпођи и Секи и признајем вашу доброту и знање јер сте ме оспособили за будућност. Уједно се захваљујем и Г. Доктору који нас је онако дивно поучавао као будуће мајке. И г. Рибараву сам захвална на његовом труду око нас.

Сада шаљем најискренији поздрав Г. Доктору, Госпођи и Секи.

А вас где увек поштује и воли и љуби руке захвална

Мара Јованчић

Роси Мандић — Дусличи — Херцеговина

Драга моја Росо,

Примила сам твоје писмо драго ми је да си добро и да си вредна. Знам да тамо тешко иде али ти имај стрпљења и воље па ће добро бити. Нађи тамо молим те добру цуру, па ми одмах јави да знам јер ћу скоро у Сарајево. Свима твојима срдачан поздрав а тебе воли твоја

Д. Лацковић

19-II Сибница — Сопот

Поштована Гце Лацковић

Читала сам ваш лист „Сељанка“ и много ми се допала. Данас шаљем претплату. Моја је адреса Милена Јоксимовић уч. Домаћ. Школе Сибница п. Сопот.

Јулки Милосављевић и Ленки Милијановић ученицама Домаћ. Школе у Сибници јављам да сам примила претплату

и молим их да још коју другарицу пронађу да се претплате на „Сељанку“. Срдачан поздрав.

Д. Лацковић

Црна Трава 19-II 1935 г.

Драга моја Госпођице

Сматрам за дужност да вам се као ваша ученица јавим и по трећи пут молим вас где јавите ми да ли сте добили моја два писма. Молим вас где немојте ми обуставити „Сељанку“ Деда ће да вам плати кад дође у Београд. Драга где сада је код нас толики снег да се из куће не може изаћи. Ја сам где све моје знање пренела и на моје другарице и све сам им показала а нарочито у плетењу сам показала и нашим учитељицама које ме стално зову. Сви су моји укућани задовољни са мојим знањем. Воле вас и љуби вам руку захвална.

Драгица Радосављевић

Поштована Госпођице

Желим вам од Бога здравље, ја вам се нисам јавио, јер сам вашу адресу изгубио. Код нас је много зима не може се до Предејане отићи ни код ћерке у Куманово не могу да одем. Ја ћу марта месеца доћи у Београд и онда ћу вас посетити. Веома смо задовољни са вашим васпитањем ово моје унуче Драгица у свему, те нам је сад од велике користи како нама тако и другим сељанкама, које вам никада нећемо заборавити. Поздрав од Драгичиног деде.

Зар. Радосављевић

Црна Трава

Прашњива соба — болест у свако доба.

Где је кућа чиста, здравље блиста.

Ова шара је ткање од старих крпа. Можеш да обојиш крпе које су беле или отворене боје. Број 1 је црвено а број 2 браун или црно, а бело је оне мале пруге.

Столица је од простог дрвета, сваки сељак може и сам да је направи, а горе постави са лепим тканим парчетом па ћеш имати леп намештај у соби.